

Phát thanh chuyên biệt về giao thông: Vấn đề đặt ra và giải pháp

ThS. NGUYỄN THỊ THU

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: nguyenthuthu.ptk28@gmail.com

Nhận ngày 2 tháng 5 năm 2024; chấp nhận đăng tháng 12 năm 2024

Tóm tắt: Phát thanh chuyên biệt về giao thông xuất hiện từ sớm (khoảng những năm 1930), phát triển mạnh trong giai đoạn 1950 - 1980. Hiện nay, hầu hết các quốc gia trên thế giới đều có kênh phát thanh chuyên biệt về giao thông. Không chỉ giúp người dân di chuyển thuận lợi, giảm ùn tắc và tai nạn, các kênh giao thông cũng thu hút công chúng, mang lại uy tín và doanh thu lớn cho các đài phát thanh. Trong bối cảnh phát triển của công nghệ và sự ra đời của các ứng dụng điều hướng, phát thanh giao thông đứng trước nhiều cơ hội, nhưng cũng có những thách thức. Trên cơ sở nhìn nhận thực trạng phát thanh giao thông trên thế giới và ở Việt Nam, bài viết đánh giá những vấn đề đặt ra với phát thanh giao thông hiện nay, và đề xuất một vài gợi ý cho các đài phát thanh để tăng cường thu hút thính giả.

Từ khóa: phát thanh chuyên biệt; phát thanh giao thông; tin tức giao thông; ứng dụng điều hướng; cá nhân hoá bản tin phát thanh.

Abstract: Traffic-specific broadcasting emerged early (around the 1930s) and experienced significant growth between the 1950s and 1980s. Today, most countries worldwide have traffic-specific radio channels. These channels not only facilitate smoother travel, reduce congestion, and minimize accidents but also attract audiences, boost credibility, and generate substantial revenue for radio stations. Amid technological advancements and the proliferation of navigation apps, traffic broadcasting faces numerous opportunities alongside challenges. By analyzing the state of traffic-specific broadcasting globally and in Vietnam, this article identifies current issues and offers recommendations for radio stations to better engage listeners.

Keywords: specific broadcasting; traffic broadcasting, traffic news; navigation apps; personalizing radio news.

Với đối tượng là những người đang di chuyển trên đường, phát thanh rõ ràng là phương tiện truyền thông phù hợp nhất. Bởi phát thanh là kênh duy nhất mang đến cho con người khả năng vừa tiếp cận thông tin vừa duy trì các hoạt động sống khác. Chỉ có phát thanh mới giúp công chúng vừa di chuyển vừa tiếp nhận thông tin thuận lợi và hiệu quả. Trong bối cảnh điều kiện giao thông ở các đô thị, phát thanh mang đến một phương thức tiếp nhận thông tin phù hợp, vừa thông tin vừa tư vấn, vừa giải đáp vừa giải trí ngay trong quá trình người dân tham gia giao thông. Vì vậy, hầu hết các quốc gia trên thế giới đều có kênh phát thanh chuyên biệt về giao thông, phát sóng ở các thành phố lớn,

đặc biệt ở những nơi mà thường xảy ra tình trạng tắc đường. Ngay tại những thành phố mà tắc đường không phải vấn đề nghiêm trọng, phát thanh giao thông vẫn phát huy tác dụng, trở thành người bạn đồng hành của công chúng.

1. Khái quát về phát thanh giao thông ở Việt Nam

Tại Việt Nam, cách kênh phát thanh giao thông đóng vai trò quan trọng trong việc cung cấp thông tin và hỗ trợ cho việc quản lý, điều phối giao thông, tăng cường an toàn và hiệu quả di chuyển trong cộng đồng. Giao thông đường bộ ở Việt Nam đang phát triển mạnh mẽ nhưng cũng đối mặt với nhiều vấn đề liên quan đến an toàn, như kẹt xe, tai

nạn giao thông và vi phạm luật giao thông. Các kênh phát thanh giao thông giúp tăng cường nhận thức về an toàn giao thông và cung cấp thông tin để giảm thiểu rủi ro và tai nạn. Đặc biệt là trong các thành phố lớn, người dân và lái xe cần có thông tin chính xác và kịp thời về tình hình giao thông để có thể điều chỉnh lộ trình và lựa chọn phương tiện di chuyển phù hợp, từ đó giảm thiểu thời gian mắc kẹt và tăng cường hiệu quả di chuyển. Ngoài ra, các kênh phát thanh giao thông thường cung cấp thông tin về các quy định và biện pháp an toàn giao thông, từ đó thúc đẩy việc tuân thủ luật lệ giao thông của người dân và lái xe. Bên cạnh đó, kênh phát thanh giao thông là công cụ hiệu quả hỗ trợ quản lý và điều phối giao thông cùng các cơ quan chức năng.

Kênh VOV Giao thông (VOVGT) - Đài Tiếng nói Việt Nam - phát sóng lần đầu vào 18/5/2009 trên tần số 91.0 MHz, đánh dấu sự ra đời của phát thanh giao thông ở Việt Nam, với định hướng trở thành Kênh phát thanh chuyên biệt dành cho nhóm công chúng di chuyển, góp phần chia sẻ, và giảm ức chế cho người tham gia giao thông. Tuy ra đời muộn hơn so với các kênh khác, sự ra đời của VOV Giao thông đã đánh dấu một bước chuyển trong nhận thức về vai trò của phát thanh với thính giả và ngược lại.

VOVGT phát sóng tại Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh, đồng bằng sông Cửu Long với phiên bản MekongFM với những thông tin đặc thù giao thông vùng sông nước. VOVGT cũng đã vận hành kênh radio Duyên hải, phủ sóng suốt chiều dài Duyên hải Việt Nam, bao gồm thông tin giao thông đường bộ quốc lộ 1 và các cung đường ven biển, đồng thời với các thông tin chỉ dẫn giao thông, thời tiết hàng hải.

VOVGT là kênh phát thanh được Đài Tiếng nói Việt Nam đầu tư hệ thống công nghệ phát thanh hiện đại nhất hiện nay, với các máy phát và hệ thống hàng trăm camera để quan sát giao thông tại Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh. Tại mỗi thành phố đều có một trung tâm xử lý thông tin hiện đại gồm các studio trực tiếp và studio tĩnh. Nhân sự ngoài các phóng viên, biên tập viên cơ

hữu, còn có hàng trăm cộng tác viên cố định tại hai thành phố.

Các chương trình của VOVGT đảm bảo tính cân bằng: vừa thông tin chỉ dẫn, vừa là diễn đàn để chia sẻ thông tin, thảo luận về các vấn đề giao thông, vừa tuyên truyền phổ biến luật giao thông, góp phần xây dựng văn hoá giao thông... Với phương thức thông tin trực tiếp, tương tác, thực tế, tất cả các chương trình trên VOVGT đều là phát thanh trực tiếp với khung chương trình mở. Các chương trình nổi bật trên VOVGT hiện nay có: *Giờ cao điểm*, *Đường tin 91*, *Nhịp cầu giao thông*, *Kết nối yêu thương*, *Cuối tuần cùng Bolero*... Chương trình mang bản sắc của kênh VOVGT là *Giờ cao điểm*, phát sóng trong các khung giờ 06h30 - 09h15, 10h30 - 12h00, 16h15 - 19h00. Thông tin giao thông được cập nhật liên tục nhờ hàng trăm camera đặt ở các nút giao thông quan trọng và đội ngũ các phóng viên *trực chiến* trên các tuyến đường xung yếu. Thính giả có thể hỏi về tuyến đường mình sắp đi trước khi ra khỏi nhà và cũng có thể cung cấp những thông tin giao thông trên những tuyến đường đang di chuyển.

Ngoài sóng phát thanh, kênh VOVGT cũng sử dụng nhiều phương tiện truyền thông khác như website, ứng dụng di động và mạng xã hội để cung cấp thông tin giao thông một cách linh hoạt và đa dạng. Kênh VOVGT thường hợp tác chặt chẽ với các cơ quan chức năng như Công an giao thông và Bộ Giao thông vận tải để có thông tin chính xác và đầy đủ về tình hình giao thông, đồng thời hỗ trợ trong việc giải quyết các vấn đề liên quan đến an toàn đường.

Ngoài đài quốc gia, đài phát thanh ở hầu hết các tỉnh thành trong cả nước đều có các bản tin giao thông, thường cung cấp thông tin về tình trạng giao thông trong địa phương. Các bản tin hàng ngày thông báo về tình hình giao thông, các vấn đề liên quan và lời khuyên lái xe an toàn. Kênh tin tức và giao thông Hà Nội FM90MHz, dù không phải là một kênh phát thanh giao thông chuyên biệt, nhưng thường cũng cập nhật thông tin về giao thông trong các chương trình tin tức và thông tin hàng ngày của mình.

Sự ra đời và thành công của VOVT cũng đã mở đầu cho các kênh phát thanh giao thông khác ở Việt Nam. Từ ngày 27/11/2009, Đài Tiếng nói nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh (VOH) chính thức phát sóng chương trình phát thanh "Thông tin giao thông 24h" trên sóng FM 99.9MHz nhằm thông tin về tình hình các điểm ùn tắc và tai nạn giao thông cho người dân thành phố qua 5 khung giờ cố định hằng ngày. Thuận lợi lớn nhất của VOH là có được sự cộng tác tích cực của người dân, lực lượng cảnh sát giao thông và hàng nghìn tài xế taxi Mai Linh hoạt động tại thành phố. Họ không chỉ cung cấp thông tin mà còn được giao lưu và phản ánh trực tiếp những gì mắt thấy, tai nghe trên sóng. Chính sự kết nối này đã đem đến một chương trình sinh động, chân thực, nóng hổi. Nhận thấy hiệu quả của chương trình, gần một năm sau, ngày 19/10/2010, VOH đã chính thức phát sóng kênh phát thanh chuyên về Giao thông đô thị trên tần số FM 95,6 MHz với thời lượng phát sóng 18 giờ/ngày (từ 6h00 - 23h00) tập trung ở các điểm nhấn vào 3 giờ cao điểm: sáng, trưa, chiều.

Các chương trình nổi bật của Kênh VOH Giao thông đô thị gồm "Nhịp sống Sài Gòn", "Đi an toàn - về hạnh phúc", "Hài kịch - kịch hài", "Khúc nhạc tình" VOH cũng xây dựng các chương trình để các bác tài chia sẻ kinh nghiệm lái xe trên đường, thỉnh giả phản ánh những bất cập trong giao thông đô thị. Nhiều ý kiến thu nhận được từ các chương trình này đã được VOH chuyển tới các cơ quan chức năng xem xét giải quyết. Bên cạnh những thông tin giao thông, VOH cũng chú trọng cân bằng những thông tin giải trí, âm nhạc, thể thao, giúp thỉnh giả thư giãn, hoặc các nội dung như chăm sóc sức khỏe cho người dân với chuyên mục "Phòng mạch Radi". Bên cạnh đó, VOH Giao thông đô thị còn có nhiều chuyên mục hướng tới đối tượng cụ thể như chuyên mục "Cà phê sinh viên", "Tiếng nói Người lao động"... Các chương trình của VOH Giao thông đô thị sử dụng phương thức phát thanh trực tiếp, phát thanh tương tác, tăng cường tiếng nói của công chúng được đánh giá là gần gũi và lời

cuốn thỉnh giả.

2. Những vấn đề đặt ra và giải pháp với phát thanh giao thông hiện nay

Mặc dù những năm 1980 có hàng loạt kênh phát thanh giao thông ra đời, và những năm 2000 là thời kỳ thịnh hành của phát thanh giao thông trên thế giới. Nhưng chỉ không lâu sau đó, với sự phổ biến của Internet và các ứng dụng điều hướng, phát thanh giao thông đã đứng trước nhiều thách thức. Sự thay đổi trong thói quen nghe đài của công chúng đã tác động tới phát thanh nói chung và phát thanh chuyên biệt về giao thông nói riêng. Thị trường phát thanh đang thay đổi khi người nghe di chuyển từ phương tiện phát thanh truyền thống sang các nền tảng trực tuyến và di động. Điều này đặt ra thách thức trong việc thu hút và duy trì lượng người nghe trung thành.

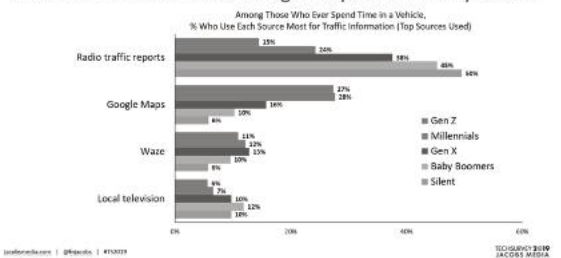
Bên cạnh đó, để cung cấp thông tin giao thông nhanh chóng và chính xác, các đài phát thanh giao thông cần sử dụng công nghệ hiện đại. Tuy nhiên, việc cập nhật và duy trì các hệ thống công nghệ có thể đòi hỏi nhiều nguồn lực và kiến thức chuyên môn. Thu thập thông tin chính xác về tình trạng giao thông có thể gặp phải nhiều khó khăn, đặc biệt là ở các khu vực có hệ thống giao thông phức tạp hoặc khi xảy ra các sự cố khẩn cấp. Trong khi đó, đài phát thanh giao thông thường phải đối mặt với áp lực tài chính từ việc cạnh tranh với các nền tảng trực tuyến và từ sự giảm lượng quảng cáo truyền thống. Điều này có thể ảnh hưởng đến khả năng duy trì và cập nhật hệ thống phát sóng và nhân sự chuyên nghiệp.

Tuy nhiên, thách thức mới mà các kênh phát thanh giao thông đang gặp phải hiện nay là sự cạnh tranh từ các ứng dụng điều hướng. Trong nhiều thập kỷ, đài phát thanh trên bảng điều khiển là nơi duy nhất các lái xe có thể nhận được thông tin giao thông đáng tin cậy một, cho đến khi điện thoại thông minh và các ứng dụng giao thông ra đời. Google Maps, Apple Maps, Waze và các dịch vụ khác hiện cung cấp thông tin định tuyến theo thời gian thực và cá nhân hoá, đã tạo ra sự cạnh tranh lớn cho đài phát thanh giao thông. Với sự kết hợp của công nghệ Internet, di động và GPS, các ứng

dụng này tự động tổng hợp thông tin từ điện thoại của người dùng, kết hợp thông tin đó với dữ liệu từ chính quyền đường cao tốc địa phương, sau đó chia sẻ thông tin lại cho người đi đường ở định dạng dựa trên bản đồ được bản địa hóa. Người lái xe không còn phải ngồi xem quảng cáo để nắm bắt thông tin giao thông. Những ứng dụng này đã trở nên phổ biến đến mức Waze hiện tuyên bố có 90 triệu người dùng trên toàn thế giới. Sau đó là Sirius/XM, cung cấp thông tin giao thông liên tục cho người đăng ký ở 23 thành phố lớn thông qua các kênh giao thông chuyên dụng. Các nhà sản xuất ô tô cũng đang nắm quyền kiểm soát khi Ford đã công bố tích hợp Waze vào các phương tiện được trang bị hệ điều hành SYNC 3 của họ.

Ở Mỹ, một nghiên cứu năm 2019 của Jacobs Media chỉ ra rằng chỉ có 4/10 người nghe đài cho biết họ nhận tin tức giao thông qua sóng phát thanh - một sự giảm sút mạnh so với vài năm trước đó. Đặc biệt, với thế hệ trẻ (gen Z), Google Maps đã trở thành lựa chọn hàng đầu của họ.

Radio Traffic Reports Are Relied on by Older Generations, but Millennials and Gen Z Use Google Maps as a Primary Source

Nguồn: Jacobsmedia

Năm 2015, Kênh phát thanh WAMU (của Đài NPR ở Washington) thông báo chấm dứt các bản tin giao thông buổi sáng. WAMU cho biết: *Trong một thế giới hiện nay tràn ngập các dịch vụ bản đồ điện thoại thông minh, thiết bị GPS trên ô tô và ứng dụng giao thông, có nhiều thông tin tốt hơn, cập nhật hơn cho người nghe của chúng tôi hơn những gì chúng tôi có thể cung cấp*

Thêm một ví dụ, trường hợp *Traffic Radio* (Kênh phát thanh giao thông) ở Anh - một phần

của dịch vụ phát thanh và truyền hình giao thông của Cơ quan đường bộ ở Anh, được thiết lập để cung cấp thông tin giao thông trên các tuyến đường cao tốc và các con đường chính. Tuy nhiên, vào tháng 11 năm 2011, dịch vụ này đã chính thức ngừng phát sóng. Có nhiều lý do cho sự kết thúc này như chi phí vận hành cao. Vận hành một dịch vụ phát thanh và truyền hình đòi hỏi các chi phí về nhân lực, thiết bị và phát sóng. Trong bối cảnh sự thay đổi của công nghệ và nguồn lực tài chính hạn chế, việc duy trì một dịch vụ như Traffic Radio có thể trở nên không khả thi. Trong khi đó, sở thích của người dùng đang thay đổi. Họ thường tìm kiếm thông tin giao thông qua các kênh mà họ có thể truy cập được mọi lúc, mọi nơi, thay vì chỉ dựa vào một dịch vụ phát thanh cố định. Tuy nhiên tất cả các lý do đều liên quan tới sự thay đổi của công nghệ, sự phổ biến của các ứng dụng điều hướng. Khi Internet và các ứng dụng di động đã trở thành các phương tiện chính để cung cấp thông tin giao thông, cung cấp tính linh hoạt và tiện ích cao hơn so với sóng radio truyền thống. Cơ quan đường bộ đã quyết định kết thúc dịch vụ Traffic Radio và tập trung vào các phương tiện truyền thông và kênh phân phối thông tin giao thông hiện đại.

Ở Việt Nam, chưa có con số thống kê chính xác số lượng người dùng các ứng dụng điều hướng giao thông, nhưng với tốc độ phát triển nhanh của Internet và lượng người dùng điện thoại thông minh, cùng với sự gia tăng của các xe ô tô cá nhân tại các thành phố lớn, con số này đang tăng dần. Ngoài các ứng dụng quen thuộc như Google map, Apple map, người Việt còn xây dựng ứng dụng của riêng mình là 4D map. Bản đồ 4D Map là ứng dụng bản đồ mới được xây dựng bởi đội ngũ kỹ sư Việt Nam với sự hỗ trợ của các chuyên gia công nghệ đến từ Microsoft, có giao diện khá giống với Google Maps. Điểm thú vị của bản đồ 4D Map là người dùng có thể khám phá các địa điểm bằng mô hình 3D và theo dõi thời tiết theo thời gian thực.

Các đài phát thanh có thể tự tin rằng thông tin mà đài cung cấp được chuyển thể bằng lời nói, thuận tiện và phù hợp với những người lái xe hơn

là thông tin được hiển thị trên màn hình của các bản đồ. Nhưng trên thực tế, với sự hỗ trợ của trí tuệ nhân tạo, hầu hết các ứng dụng bản đồ đã tích hợp chỉ dẫn bằng giọng nói. Mặt khác, với khách du lịch nước ngoài, những thông tin hiển thị trên bản đồ dễ hiểu hơn ngôn ngữ địa phương. Điều này đặt ra vấn đề với các kênh phát thanh giao thông, cung cấp thông tin như thế nào để thú vị và hấp dẫn hơn những thông tin của các ứng dụng điều hướng. Dưới đây là một vài gợi ý:

Thứ nhất, đài phát thanh cần tăng cường các thông tin chỉ dẫn, thông tin chuyên sâu và thông tin giải trí. Khi những thông tin về tắc đường đã hiển thị tràn ngập trên các bản đồ, việc của đài phát thanh không phải là tường thuật lại thông tin tắc đường (nói lại những gì thính giả đã biết), mà quan trọng là đưa ra các chỉ dẫn, gợi ý một cung đường phù hợp hơn cho các lái xe. Để làm được điều này, biên tập viên phải là người am hiểu về giao thông, có kinh nghiệm trên các tuyến đường của thành phố. Hiện nay, các ứng dụng điều hướng cũng đã gợi ý cung đường cho lái xe, nhưng nhiều người dùng đánh giá gợi ý này gây bối rối khá nhiều với họ, bởi các ứng dụng chưa tính toán đến các yếu tố văn hoá xã hội tác động tới giao thông. Hoặc tại một số quốc gia như Trung Quốc, tọa độ GPS ở Trung Quốc có thể sai từ 50 đến 500 mét, khiến người dùng dễ dàng bị lạc nếu quá phụ thuộc vào bản đồ số. Chính phủ Trung Quốc cho rằng thông tin địa lý về nước này là vấn đề an ninh quốc gia và mọi hoạt động đo đạc, thống kê do tư nhân làm là bất hợp pháp.

Thông tin sâu về các tình huống giao thông là điều mà các ứng dụng điều hướng không làm được. Các vấn đề lớn về giao thông công cộng và các vụ tai nạn bất thường là những tin tức báo chí. Hãy để phóng viên, phát thanh viên xử lý việc đó. Ứng dụng điều hướng có thể cho lái xe biết có tai nạn giao thông, nhưng họ không thể cung cấp thêm các thông tin liên quan: nguyên nhân tai nạn, mức độ nghiêm trọng để thỏa mãn nhu cầu thông tin của thính giả. Nhiệm vụ của các biên tập viên là cần tăng cường các nguồn thông tin: từ cộng tác viên, cảnh sát giao thông, người đi

đường để làm tin tức có chiều sâu. Ngoài ra, những thông tin mang tính giáo dục như luật giao thông cũng hữu ích đối với người nghe.

Bên cạnh đó, người tham gia giao thông - ngoài việc cần biết các tin tức giao thông - còn có nhu cầu giải trí, và nắm bắt các tin tức khác. Đây chính là lợi thế của các đài phát thanh. Vì vậy, đài phát thanh cũng cần tăng cường âm nhạc và tin tức, giúp người tham gia giao thông thư giãn trong những giờ phút căng thẳng do kẹt xe.

Thứ hai, đổi mới phong cách trình bày tin tức giao thông, tăng cường tương tác với thính giả. Nhiều thính giả ở Mỹ cho rằng thời tin tức giao thông được tường thuật từ những chiếc trực thăng hấp dẫn và thú vị hơn nhiều. Đó là những thông tin mang tính giải trí, được trình bày bởi những người thông minh, hài hước. Sự tiện lợi trong công nghệ khiến công việc của các phát thanh viên đơn giản và an toàn hơn, nhưng dường như cũng trở nên nhàm chán hơn. Vì vậy, việc trình bày các báo cáo thú vị, hấp dẫn và thậm chí mang tính giải trí - được tích hợp với thông tin đáng tin cậy - phải là điều được ưu tiên trên đài phát thanh hiện nay. Thính giả đều mong muốn được nghe những tường thuật sống động, được trình bày bằng ngôn ngữ thân mật của phát thanh.

Bên cạnh đó, các đài phát thanh cũng cần tăng cường tương tác với thính giả, thỏa mãn nhu cầu được giao lưu, trò chuyện, chia sẻ của công chúng. Tương tác là cách để thu hút công chúng đến với đài phát thanh nhiều hơn. Có thể nói, VOV Giao thông đang làm khá tốt tính năng tương tác. Công chúng có thể tham gia cung cấp thông tin giao thông qua nhiều hình thức, chia sẻ và có ý kiến phản biện, tạo ra thông tin mang tính hai chiều. Kênh VOV Giao thông đã trở thành diễn đàn trao đổi, chia sẻ, bình luận hiệu quả nhất về các vấn đề giao thông và đô thị. Hệ thống các chương trình giải trí của VOV Giao thông luôn sống động, tự nhiên bởi khả năng tương tác toàn diện với thính giả dựa trên các format mở để mang đến những trải nghiệm mới mẻ, chân thực.

Thứ ba, đài phát thanh cần tăng cường ứng dụng công nghệ để cá nhân hoá nội dung. Các đài

phát thanh trên thế giới đã bắt đầu triển khai các dịch vụ cá nhân hoá để tăng cường tương tác và trải nghiệm nghe của người nghe. Đài NPR (National Public Radio), (Mỹ) đã triển khai hệ thống phân tích dữ liệu để cá nhân hoá nội dung phát thanh cho người nghe. Họ sử dụng thông tin về lịch sử nghe và sở thích của người dùng để tạo ra các gợi ý nội dung phát thanh cá nhân hoá trên ứng dụng di động và trang web của mình. Đài BBC (Anh) phát triển công nghệ nhận diện giọng nói để cho phép người nghe tương tác và cá nhân hóa trải nghiệm nghe của họ trên các ứng dụng và dịch vụ trực tuyến của. Spotify dù không phải là một đài phát thanh truyền thống, cũng đã cung cấp dịch vụ cá nhân hoá cho người nghe bằng cách sử dụng công nghệ phân tích dữ liệu để đề xuất và tạo ra các danh sách phát nhạc cá nhân hoá dựa trên sở thích nghe nhạc của từng người dùng. Pandora (Mỹ) cung cấp dịch vụ radio trực tuyến cá nhân hoá, cho phép người nghe tạo ra các kênh radio dựa trên các nghệ sĩ, thể loại và bài hát mà họ yêu thích. TuneIn cũng cung cấp dịch vụ phát thanh trực tuyến cá nhân hoá, cho phép người nghe lựa chọn từng đài phát thanh yêu thích và tạo ra danh sách phát theo sở thích của mình. Những ví dụ trên chỉ là một phần nhỏ của những nỗ lực cá nhân hoá nội dung phát thanh trên toàn thế giới. Các đài phát thanh và dịch vụ trực tuyến đang tiếp tục phát triển và cung cấp các dịch vụ cá nhân hoá ngày càng đa dạng và phong phú để đáp ứng nhu cầu của người nghe. Đặc biệt với sự hỗ trợ của công nghệ, việc cá nhân hoá các chương trình phát thanh ngày càng trở nên khả thi, với chi phí thấp.

Để cá nhân hoá nội dung, các đài phát thanh giao thông có thể sử dụng các chiến lược và công nghệ như: (1) Thu thập dữ liệu cá nhân: sử dụng các công nghệ thu thập dữ liệu như GPS và các ứng dụng di động để thu thập thông tin về vị trí và lộ trình di chuyển của người nghe. Dữ liệu này có thể được sử dụng để cá nhân hoá nội dung, cung cấp thông tin giao thông cụ thể và lời khuyên về lộ trình cho từng người dùng cụ thể. (2) Tùy chỉnh thông tin dựa trên ngữ cảnh: sử dụng thông tin về vị trí, thời gian và điều kiện giao thông để tùy

chỉnh thông điệp và nội dung. Ví dụ, trong thời tiết xấu hoặc vào giờ cao điểm, đài phát thanh có thể cung cấp lời khuyên về lộ trình khác biệt để tránh kẹt xe. (3) Cung cấp lời khuyên cá nhân: dựa trên dữ liệu về vị trí và lịch trình di chuyển của người nghe, đài phát thanh có thể cung cấp lời khuyên cụ thể về lộ trình tốt nhất và thậm chí là lời khuyên về việc tránh các khu vực có tình trạng giao thông xấu. (4) Tương tác và phản hồi cá nhân: tạo cơ hội cho người nghe tương tác trực tiếp với đài phát thanh và cung cấp thông tin về tình hình giao thông trong khu vực của họ. Điều này giúp cá nhân hoá nội dung và cung cấp thông tin chính xác và hữu ích cho mỗi người dùng. (5) Tùy chỉnh nội dung dựa trên sở thích và lợi ích: thu thập thông tin về sở thích và lợi ích của người nghe để tùy chỉnh nội dung phát sóng. Ví dụ, nếu một người thường xuyên lái xe dài hạn, đài phát thanh có thể cung cấp thông tin về các trạm dừng và điểm nghỉ trên đường. (6) Sử dụng công nghệ AI và machine learning để phân tích dữ liệu và dự đoán nhu cầu của người nghe. Điều này giúp cá nhân hoá nội dung và cung cấp trải nghiệm nghe phù hợp với từng người dùng. Tóm lại, để cá nhân hoá nội dung, các đài phát thanh giao thông có thể sử dụng các công nghệ và chiến lược để thu thập và phân tích dữ liệu cá nhân, tùy chỉnh thông tin dựa trên ngữ cảnh và sở thích của người nghe, và tạo cơ hội cho tương tác và phản hồi cá nhân.

Thứ tư, hợp tác với các nền tảng, ứng dụng điều hướng có thể là hướng đi cho các đài phát thanh. Cũng giống như khi mạng xã hội ra đời, nhiều người tỏ ra lo ngại về tương lai của báo chí trước sự cạnh tranh của mạng xã hội. Thực tế sau đó cho thấy, báo chí và mạng xã hội hoàn toàn có thể hợp tác để mang lại lợi ích cho cả hai bên. Tương tự như vậy, các kênh phát thanh giao thông cũng có thể sử dụng các ứng dụng điều hướng như một nguồn thông tin sẵn có, thuận tiện và chi phí thấp hơn nhiều trong bối cảnh nguồn lực tài chính hạn chế để có thể lắp đặt nhiều hơn camera và duy trì đội ngũ phóng viên ở khắp các nẻo đường. Vấn đề là việc xác minh thông tin, và trình bày thông tin đó theo phong cách của phát thanh. Các ứng

dụng cung cấp thông tin, nhưng người lái xe phải quyết định cách xử lý thông tin đó. Nếu người lái xe không quen thuộc với khu vực đó, có thể dẫn đến những lựa chọn sai lầm. Thông báo của các ứng dụng như Waze cũng phụ thuộc vào độ chính xác của báo cáo từ những người lái xe hoặc những người khác. Đôi khi, những thông báo đó bị trễ. Waze khuyến khích các đài phát thanh sử dụng bản đồ trực tiếp của mình để theo dõi tình hình giao thông hoặc nhúng bản đồ đó vào trang web của đài. Tại Đài WSB và KNX, Waze là một phần trong hộp công cụ của họ, nhưng không phải là nguồn thông tin chính. Họ nhận thông tin từ Waze về nơi có thể xảy ra sự cố nhưng họ sẽ tự xác minh thông tin đó.

Radio.com của Entercom (đơn vị sở hữu nhiều đài phát thanh tại Mỹ) cũng đã hợp tác với ứng dụng điều hướng Waze. Việc hợp tác này cho phép họ cung cấp các cập nhật lưu lượng truy cập theo thời gian thực mạnh mẽ hơn cho thính giả. Bằng cách tích hợp các công nghệ mới vào báo cáo giao thông kỹ thuật số và trực tuyến, đài phát thanh có thể phục vụ cộng đồng tốt hơn và tiếp tục cung cấp cho thính giả thông tin giao thông địa phương kịp thời nhất. Trong khi đó, Waze đã phát triển Waze Radio - một tính năng mới, cho phép người dùng nghe các đài phát thanh trực tuyến trên khắp thế giới trong quá trình lái xe. Điều này giúp cải thiện trải nghiệm lái xe của người dùng bằng cách cung cấp thông tin về tin tức, giao thông, thời tiết, và nhiều nội dung khác mà họ có thể quan tâm. Waze Radio cho phép người dùng lựa chọn từ một loạt các đài phát thanh, bao gồm cả đài phát thanh địa phương và quốc tế, từ đó tạo ra một trải nghiệm điều hướng cá nhân hóa hơn và cung cấp thông tin hữu ích trong quá trình di chuyển.

Ngoài ra, tăng cường thông tin trên các nền tảng cũng là cách mà một số đài đang áp dụng để giữ chân và mở rộng lượng người nghe. Như trường hợp Đài phát thanh Indianapolis của Emmis Communications đã ra mắt video trực tiếp trên thiết bị di động về giao thông, được gọi là Cell Cam Traffic. Dịch vụ miễn phí này giúp người lái xe địa phương phát hiện và tránh ùn tắc giao thông

trên đường cao tốc bằng video phát trực tiếp tới điện thoại di động của họ. Người dùng dịch vụ sẽ có thể xem video trước khi rời khỏi nhà, trường học hoặc nơi làm việc để lên kế hoạch cho lộ trình nhanh nhất và tốt nhất. Hay như VOV giao thông, từ năm 2014 đã ra mắt ứng dụng VOV bản đồ giao thông. Với sự hỗ trợ của Samsung Việt Nam, ứng dụng mang đến cho người dùng sở hữu dòng điện thoại thông minh và máy tính bảng Samsung những tiện ích như: cập nhật trực tiếp tình trạng giao thông, hướng dẫn lựa chọn lộ trình tối ưu, xem camera giao thông trực tiếp.

Như vậy, có nhiều cách để đài phát thanh thu hút công chúng, khẳng định vị trí của mình trong bối cảnh nở rộ các ứng dụng điều hướng. Tập trung vào cung cấp thông tin nhanh chóng, chính xác và đa dạng, tăng cường thông tin chỉ dẫn, thông tin sâu, tương tác với cộng đồng, và hướng tới cá nhân hoá các chương trình phát thanh là một số gợi ý. Dù đổi mới theo cách nào, đài phát thanh cần tập trung vào các lợi thế của mình, đó là âm thanh sinh động, hấp dẫn, là sự thân mật, gần gũi, là bạn đồng hành cùng các lái xe và người tham gia giao thông./.

(1) Nguyễn Văn Dũng (Chủ biên) (2002), *Báo phát thanh*, Nxb. Văn hóa - Thông tin, Hà Nội.

(2) PGS, TS. Đinh Thị Thu Hằng (Chủ biên) (2021), *Giáo trình Tác phẩm Báo Phát thanh*, Nxb. Lý luận chính trị, Hà Nội.

(3) PGS, TS. Đinh Thị Thu Hằng - ThS. Nguyễn Thị Thu (2021), *Dấu ấn của phát thanh dân sinh đô thị*, Tạp chí Lý luận chính trị và Truyền thông tháng 01.2021.

(4) VOV Giao thông (10/6/2019), *VOV Giao thông: 10 năm - Hành trình sáng tạo*, <https://vovgiaothong.vn/vov-giaothong-10-nam-hanh-trinh-sang-tao-d22327.html>.

(5) Fred Jacobs (17/12/2015), *The Beginning Of The End For Radio Traffic Reports?*, <https://jacobsmedia.com/stay-tuned-for-traffic-and-weather-on-my-iphone/>.

(6) John Schneider (20/12/2017), *The Rise and Fall of the Radio Traffic Report*, Radio World Magazine.